

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA.

FIVE CENTS ELSEWHERE.

ЖУРЯТЬСЯ УКРАЇНОЮ

ФІЛДЕЛЬФІЯ. — Філадельфійський часопис „Ди Івнінг Болетін“ з 21 січня ц. р. приносить статтю Ральфа Пейджа, в якій говориться про політичне положення на Балкані, а також про наміри Гітлера завоювати Україну. Гітлер, говориться там, планує наперед прилучити до Німеччини Австрію, потім через Угорщину і Румунію вимостити собі шлях в Україну. Україна, будучи придушена більшовиками, не оборонялась би дуже перед німецькими військами, бо з двох лх німецьке всеякі було б для неї меншим, говорить автор.

НЮ ЙОРК. — На протестаційнім вічу, яке відбувся минулого понеділка в селі Менгетен Опера Гавз заходами робітничих юній, а яке мадо на цілі натаврувати останні румунські протижидівські виступи, серед бесідників говорив також провідник більшови в місній раді, Чорин Владек. Він сказав, що прихід до влади фашистів у Румунії йде по лінії політики Гітлера, який планує в той спосіб приєднати до себе Румунію і використати її як випад проти советської України. Останню Гітлер думає підбити для себе. Владек закликав усі демократичні краї, щоб не дозволили Румунії бути попирачем у руках Гітлера.

САМОГУБСТВО БАГАТОЇ КРАСУНІ.

НЮ ЙОРК. — У своїм маєтку на Лонг Айленді поповнила в 32 році життя самогубство фільмова артистка Розамунд Піншот. Вона була жінка великої краси, а також багата, бо походила з багатой аристократичної американської родини. Її вуйко був губернатором у Пенсильванії. Також була жінкою багатого бізнесмена, з яким мала двоє дітей, але пізніше з ним розвелася. Та видно, все те не задовольняло її і вона, убравшись довері та пустила до свого гараджу і там замкнула двері та пустила мотор автомобіля. Газ, що виходив з мотору, вдушив її. Приятелі говорять, що останніми часами вона балаговито розстроєна тим, що їй не вдалося налагодити справи зо своїм розведеним чоловіком, якого вона, як говорила, всеякі любила.

ОБМЕЖУЮТЬ БІРЖЕВУ СПЕКУЛЯЦІЮ.

ВАШІНГТОН. — „Секюрітіс енд Ексчендж Комишин“ рішила обмежити спекуляцію уділами на біржі в той спосіб, що внеможливила скорий продаж тих уділів. На основі нового розпорядку продаж уділів не може впровадити кількох мінут продажу своїх уділів на „стак ексчендж“, бо мусить поставити на них вищу ціну, яка в даному моменті падає. В той спосіб згадав комісія задумує охоронити ті біржові папери від наглих знижок, або звишок. Бо не раз так бувало, що в хвили малої знижки спекулянти чимкворше випродували свої уділи, в той спосіб викликували катастрофальну знижку, в якій тратили маєток і ті власники уділів, що не спекулювали, а стало тримали дані уділи.

БАНКИРИ ПРОТИВЛЯТЬСЯ „БІЗНЕСОВИМ ЛІКАРСТВАМ“.

НЮ ЙОРК. — Ньюйорські банкири на своїм мітингу висказалися проти контролю уряду економічного життя Америки, проти великих податків і проти конкуренції уряду з приватними підприємцями, кажучи, що ці міри не тільки що не ведуть краю до праву, але викликають іще більшу економічну депресію. Американський бізнес стоїть на здорових основих, говоривали вони. Тільки йому потрібно менше „опіки“ з боку уряду, щоб він набрав розмаху.

ХОЧУТЬ СПИНИТИ БУДОВУ НОВОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЕЛЕКТРИЧНОЇ.

ВАШІНГТОН. — Деякі конгресмени поробили старання, щоб спинити будову нової шлюзи й електривні в долині Тенесі, що мала би бути черговою складовою одиницею державного підприємства „Тенесі-Велер Оториті“. Конгресмени говорять, що видатки на ту електривну вносили б \$112,000,000; колиб її побудовано, вона знищила б чимало приватних підприємств та позбавила би багатьох людей праці.

ПЕРЕСТЕРПАЄ БІЗНЕС.

РОЧЕСТЕР. — Секретар торгівлі, Деніел Ропер, виголосив на бенкеті промову, в якій перестеріг американський бізнес, що це від нього залежить дальша будучність демократії і свободи. Американський великий бізнесмени мусять себе дисциплінувати і точно виконувати те, що намагає уряд. Ті, що мають найбільше до втрати мусять найбільше задержувати дисципліну і порядок, говорив він.

КРУП РОБИТЬ ДОБРИЙ БІЗНЕС.

Заводи Крупа в Есен, що продукують гармати й усяку зброю, мали в 1937 році 108,765 робітників. У 1932 р. було там тільки 46,107 робітників.

„ЕСПАНСЬКА“ ШТУЧКА ОБМАНЦІВ.

У Варшаві стався такий випадок: Одну жидівочку стрінув якийсь панчик і ломаною польською мовою нібито питає за якоюсь кооперативою. Пару хвилин пізніше приступив до жидівочки якийсь другий „панчик“ і „зрадив“ їй, що той перший це „еспанець“, що має при собі багато дорожочіних річей, але не хоче продавати їх жидам. Тому просив жидок жидівку, щоб дідгнала „панчика“ та пробувала від нього купити частину дорожочіностей. На їх купно дав їй 100 зл. Жидівочка взяла гроші і дідгнала „еспанця“. Зайшли до одної брами і там купила пару „золотих“ перстенів та кілька великих „бристів“. За те все заццатила 300 зл. Врдувана вернулася на те місце, де її мав ждати той жидок, що дав їй сотку. Але даремне ждала ццотри години. Тоді пішла до золотника і переконалася, що всі ті „дорожочіності“ вартують разом кілька злотих. По обидвох обманців слід пропав.

ТРАГЕДІЯ УРЯДОВЦІ І ПОГО РІДНІ.

Приватний урядовець у Хожові, Карло Лукасів, що був зайнятий в одній з фабрик мила в Бендзіні, а мешкав у Хожові, витруїв цілу свою родину, вложив у 80-літньої матери, Августини, 40-літньої жінки, 14-літньої доньки й 12-літнього сина. Після Лукасів сам отруївся. Причини цього жакливого вчинку невідомі: Ведуть слідство в цій справі.

ЗАДІРСНИЙ ПЕС ПРИЧИНЮ РОЗЛУКИ НАРЕЧЕНИХ.

Молоді, закохані люди найрадше перебувають на самоті. Кожний третій є для них зовсім зайвою перешкодою, хочаби тим третім була навіть собака.

Найкращим доказом того є саме подія, яка недавно трапилася французькій акторці Жене Марнак, яка одного разу сиділа „на чайочку“ зо своїм нареченим у ресторані гостиниці недалеко Елісейських піл. Її вірний пес сидів спершу покаяв, однак згодом почав хвилюватися, гаркотіти з заздрости і раптом скочив на свого „конкурента“ і вкусив його в лице.

Вкусений наречений скрикнув протизливо, багато гості утекли з ресторану, думаючи, що пес сканівся. Одне причиною несподіваного нападу собаки не була скаженина, лише заздрість. Ця собака заздрість коштувала артистку доволі дорого, бо не тільки що наречений зірвав з нею, але ще й заскаржив її до суду, домагуючись 500,000 франків відшкодування, мотивуючи своє домагання опоганенням лица на ціле життя.

СВІТ В ОБРАЗКАХ

АМЕРИКАНЕЦЬ, ЧИ КИТАЄЦЬ?

До Америки приїхав з Китаю 19-літній хлопець, що родився як Джозеф Райнгарт в Івуді, на Лонг Айленді, але, адоптований за сина китайським лікарем, д-ром Фунгом Донгом, прибрав собі ім'я Фунга Квока Кюнга й жив у Китаю 15 років. Проживаючи там життям пересічного китайського хлопця, він знає лише китайську мову, хоча, як роджений в Америці, він є американським громадянином. Приїхав тепер до Америки подивитися на рідний край, котрего мови він не знає.

ВИСТАВА З ПЕРЕШКОДАМИ.

В селі Шибалин, пов. Бережани, відбувалася вистава, яку улаштував „Луг“ з Бережан. По другій підлозі зокрешила читальні кімнати в Бережан та почала всіх легітимувати. З цієї причини вистави не закінчили. Причиною того було бачити те, що тоді саме якісь напасники напали на дім одного емеритованого урядника та зажадали грошей. Поліція підозрювала, що вони втекли до читальні і там скривалися. Нікого не аарештували, але виставу перервали.

ЗУХВАЛИЛИ ОПРИШОК.

Ціла Гуцульщина гомонить тепер про відважного опришка Ординчука. Поліція лопить собі голову, щоб його зловити, але дотепер надаремно. Всі його спільники сидять уже в „Івановій хаті“, тільки він один далі „гуляє“. Ходить він в однострою польського граничного сторожа та переводить „ревізію“ серед багатіїв і „канфіскує“ в них гроші. Недавно перерізав він таку ревізію в кількох господарів у Зелениці, близько поліційної станиці.

ХИТРА КУРКА.

В одній данській господавстві одна курка, що спеціально добре неслася, діставала за кожне яйце кусник січеного мяса, або бодай хліба з маслом. Курка так призначалася до того, що, знісши яйце, бігла завжди під кухню й голосним кудкудаканням домагалася нагороди. Ті нагородити так їй смакували, що вона хотіла діставати їх і тоді, коли вже менше неслася. Видно, й курка не така вже дурна, бо й вона знайшла спосіб. Якійсь час сиділа на гнізді, а потім бігла під кухню і це голосніше кудкудакала й до не уступилася, доки не дістала „нагороду“. Як звичайно, господина давала їй лакоминку й ішла до гнізда по яйце. Але переконувалася, що курка її ошукала. Гніздо було тепле, але яйця в ньому не було.

КОМУНІСТИЧНІ ШКОЛИ ДЛЯ ДІТЕЙ У МОНТРЕАЛІ.

Монреальський „Стандарт“ містить статтю свого репортера, в якій пише, що в Монреалі є 7 комуністичних шкіл для дітей, у яких похід небеса виховують теперішній комуністичний лад у Росії. До шкіл тих ходять діти від 7 до 15 року життя. Посилають до них своїх дітей більшовики та їх симпатичи. Школи відчинено по шкільних годинах у публичних школах від 5 до 8 години вечором. Учителів у них звуть „професорами“ і є ними ярі комуністи, які мають трохи більше освіти ніж звичайні комуністи.

Чого учать по тих школах? Учуть, що тільки в одній Росії панує справедливий для робітничого ладу, а в усіх інших державах і в Канаді робітників покривджений, визискуваний. Дуже виховують у тих школах Сталіна; навіть дрібничок з його життя учать дітей. В науці послуговуються також образками, в яких представляється, як капіталісти знущаються над робітниками за часів царського режиму. Такі образки роздають також для пропаганди між дітьми.

ЗАСУДЖЕННЯ НА ДОСМЕРТНУ ВІЗНИЦЮ.

У місті Росо, Мінн., суддя М. А. Бретланд засудив Івана Кліма, фермера з Сондаван, на до смертну візницю за вбивство свого сусіда, О. Мандаука. Прокуратор обвинувачував Кліма в убивстві першого сусіда і за те грозна Клімові кара смерті. Однак присуд суду присяжних узнав Кліма винуватим злочини другого сусіда і за це суддя не видав карі смерті, а присуд на до смертну візницю.

Іван Клім застрелив свого сусіда О. Мандаука в червні м. р., в часі спору про власність купки сіна. Фатальний стріл був відданий на американським боці і це було причиною, що на домагання американської влади канадійські суди постановили Кліма віддати під суд американського суду.

УСЕ ГРОМАДЯНСТВО ЗВОРУШЕ-НЕ ПОДІЯМИ В СЕЛІ ГРИНЬКИ

ЛБВІВ. — „Новий Час“ (ч. 6.) подає, що справа переходу на римо-католицьке 36 українських селян у селі Гриньки, крем'янецького повіту, на Волині, зворушила все громадянство без ріжниць політичних поглядів і релігійних обрядів. Виявилось наглядно, що маємо тут до діла з нечуванним польським насильством, бо перехід наших селян на іншу віру був наслідком загрози з боку польської влади, що коли це не станеться, то селяни будуть виселені в глиб Польщі. До села Гриньки виїхали українські посли, а єпархіяльна влада православної церкви на Волині делегувала двох священників, щоб на місці розслідили справу. Громадянство жде з нетерпеливістю на звіти тих делегатів. Урядова польська преса цілком промовчала ту справу.

ПРО ТЕ, ЯК МОСКВА „ВІДПЛАЧУЄ“ ЗА ВІРНУ СЛУЖБУ.

ЛОНДОН. — Як подає Укбюро, англійська преса подавала ширші інформації про те, що Ю. Гринько, бувший комісар фінансів в СРСР, готов бути слідами Коцюбинського й інших українців, що були на більшовицькій службі. Гринька найбільше обвинувачував Чубар, другий більшовик українського роду. „Дейлі Телеграф“ пише, що „Гринько був українцем і брав участь у революційній русі від шіснацятного року життя. В громадянській війні фігурував як член українського воєнного совету, а потім займав високі посади в уряді советської України. Вибраний до всесоюзного Центрального Комітету більшовицької партії, був головою комісії, яка виготовила план першої п'ятилітки“.

УКРАЇНСЬКЕ РІЗДВО В МАНЧЕСТЕРІ.

ЛОНДОН. — Українське Бюро подає, що англійський щоденник „Дейлі Експрес“ і „Дейлі Літлч“ помістили 8 січня низку прегарних фотографій, висвітлених у домівці Українського Різдва в Манчестері підчас спільного святкування Кіюбу 7 січня. Поміщено теж ближчі дані про українське Різдво та про українську колонію в Манчестері. Представник „Дейлі Експрес“ був на Свят-Вечір між українцями і разом з ними святкував. Різдвяний міждержав відправляв о. Л. Боський, що приїхав у тій цілі з Бельгії.

І ТУТ ПРОТИ УКРАЇНЦІВ.

ЛОНДОН. — У Шефільді в Англії відбулася в днях між 4 і 9 січня конференція Ради міжнародного Студентського Союзу (СІЕ), на якій були заступлені 19 націй, а між ними й українці, яких заступав студ. Любомир Гузар з Парижу, який і передніх заступав українське студентство на міжнародних зїздах. Польська делегація, що прибула сконсолідована і заступала групу студентів, підтримувану польським урядом, зажадала виключення українців з Ради. Поверх дві дні не сходила ця справа з порядку дня. Врешті остаточно вирішення відложено. Тим чином Центральний Союз Українського студентства (ЦЕСУС) остався покищо надалі членом СІЕ.

ХОЧЕЛИ ЗНИЩИТИ ДО ЦЕНТУ.

ВІЛЬНО. — Польська влада береться зліквідувати в загарбаній литовській області всі прояви організованого литовського життя. Литвинське навізг діяльності таких товариств як Литовське Хліборобське Товариство і Литовський Спортивний Клуб. Влада каже, що ті товариства не дають жити в „повній згоді“ литовцям і полякам.

РОЗБИТО ДВІ АМЕРИКАНСЬКІ ВРИГАДИ.

ПАРИЖ. — З еспанського фронту подають, що Теруель знов опинився в руках армії ген. Франка. При облозі міста розбито цілковито дві бригади, що склалися з американських добровольців, які боролися по стороні червоного уряду.

ТЕРОР У НАНКІНГУ.

ШАНГАЙ. — Американський кореспондент подає, що сама японська влада ствердила наворотах, що японські війська, котрі знаходяться в Нанкінгу, допускаються таких учинків, які треба назвати скандальними і які покривають японців неславою. Скандальними діями, насильною сотками жінок і малих дівчат і не визнають ніякої дисципліни. Японська влада заміняє одні полки другими, але це не багато помагає.

ХОЧЕ ВИГНАТИ СОТНІ ТИСЯЧ ЖИДІВ.

ВАРШАВА. — Посол Войтховські домагався в польським соймі вигнання з Польщі кількох соток тисяч „російських жидів“, себто тих, що походять з давньої Росії, а осіли в Польщі по світовій війні. Войтховські казав, що вони вже зазнали гостинності з боку Польщі, а тепер хай шукають іншого місця, бо в Польщі не стає місця для справжніх польських громадян.

"SVOBODA" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Co., Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Registered as Second Class Mail Matter at the Post Office at Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакції не відноситься.

В Канаді належить вислати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. "Свободи": BERgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BERgen 4-1016.
4-0807.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Є ПОСТУП, АЛЕ ЗАМАЛИЙ

Бувають часи, коли в підприємстві годі виказати якісь особливі здобутки і коли річні білани не можуть бути задовольняючі. Ось такі часи переживав У. Н. Союз за останніх кілька літ. Відбивалася на них загальна депресія, що відбилося тавро на житті цілої Америки, а крім того відбилися на У. Н. Союзі ще й те, що він знайшовся тепер у періоді, який можна назвати переломом двох генерацій. Та найважливіше є тут те, чи У. Н. Союз ті трудності поборов і чи поступив вперед, чи може таки не годен їх усунути.

Відповісти можна на те всіляко. У першу чергу звітами, що їх У. Н. Союз проголошує кожного місяця. Там не можна нічого змінити, бо це мова цифр. Читаючи їх, кожний наглядно перекоонується, що У. Н. Союз фінансово є добре забезпечений; що чим далі, тим те забезпечення стає ще певніше і краще. Що так воно є, про це нам подає також фінансова контрола.

Але є ще одні звіти, які, як усі ми це добре знаємо, задають нам усім чимало клопоту. Кажемо виразно „усім“, щоб тим підкреслити, що справа У. Н. Союзу є справою загально-національною. По-над У. Н. Союз ми нічого кращого в наших народних життєвих тут не збудували. І ледви чи збудуємо, коли дивитись на цю установу з українського й народнього боку і чисто ідейного. Тому саме розвій чи застій цієї інституції є справою загально-народньою.

Отже рекордний річний звіт У. Н. Союзу за минулий рік виказує, що в 1937 році У. Н. Союз збільшився на 481 членів у порівнянні з 1936 роком. Очевидно, що це число є невелике і тому нема чим величатись. Та не забуваймо, що минулий рік був роком конвенційним. Тому пригадаймо собі, що в попереднім конвенційним році, себто в 1933 році, У. Н. Союзу утратив 1,532 членів. Бо доперва тоді зможемо справедливо оцінити вагу і того невеликого здобутку, який ми osiąгнули в конвенційним 1937 р. Як знаємо з досвіду, конвенційні роки назагал не є для організації добрі, коли мати на увазі зріст членства. Та, як бачимо, якось виходимо щасливо й із того лиха.

Значить, що що не говорити, то таки йдемо вперед. Одна тільки біда, що йдемо надто поволі. Та всежтаки і той малий поступ повинен бути для всього нашого загалу заохотою, бо як поступає У. Н. Союз, то поступає і ціла наша імміграція в Америці. Як він скріпляється, то кріпшає і наша народня сила. Тому, кому народня справа справді дорога, хай прикладає рук до дальшого скріплення народньої сили, до придбання У. Н. Союзові нових членів.

Гнат Крашанко.

В СТАРІМ ЗАМКУ

Історична повість.

(12)

Соломон гячув на Кіндіса, замку. Між людьми надіявся на його жінку, кивнув голою вою і вийшов.

Коли його кроки вже затихли, підстароста заклад руки за спину, воркотів щось сам до себе і шпарко ходив по кімнаті. Ставав, бігав і ані не помітив, що Ганка встала і, по-волі йдучи, висунулася до другої кімнати. Він раз коло разу наливав з пляшки, пив і ходив, думаючи. Свічка догоряла в місяжнім свічку... Скинув з себе верхній одяг, поправив шкряпні подушки на софі і, напів одягнений, ляг. Світло згасло і лише люлька, котру даді курив, хвилями червоним світлом розсвічувала кут, в котрім Кіндіс ляг спочивати.

Надворі ще балакали з собою два нічні сторожі, на підлозі в хаті сопили оба хорти. Над брамою показався місяць за хмар і блідим промінням зазирає до замкових кімнат.

Коли Соломон, вийшовши від Кіндіса, зійшов надолу, приступив до нього замковий слуга і завіз до кімнати з тапчаном, застеленим сіном. Соломон не мав охоти спати в

балакав тільки по татарськи. По українськи знав тільки такі слова, як мід, сир, хліб, риба, тощо. Також знав назву грошей. Та за якийсь час прийшов, підпирнувшись палицею і суваючи ногами, старий жид з довгою сивою бородою й у високий шапці. Підійшов до стола і став Соломонкові призирихатися. Від слова до слова прийшло до розмови. Старий жид хотів, не багато балакаючи, довідатися якнайбільше. Думав, цілком таксамо, як гість. Та старий жид задовго постив, бо мало коли хтось чужий показувався тут, отже розбалакався так, що досить легко було тягнути його за язик. Соломон не таївся, з чим прийхав.

Старий дивився на нього дуже уважно. Киданими словами і питаннями намагався прослідити, з яким чоловіком говорить і чи безпечно балакати з ним. З того, як він питав і відповідав, було видно, що боявся людей і світа знав досить, щоби незнайомим не довіряти.

Щоби зі старого щось більше витягнути, Соломон став розказувати, як враження зробив на нього замок.

— Як сюди ясна пані прийду, — сказав жид, — а чого треба буде, то нехай приїде до нас. Що буде можна, приставимо.

МЕРТВІ, ВПЕРЕД!

„Рідна Мова“, відомий науково-популярний місячник, присвячений вивченню української мови, а редакційний проф. д-ром Іваном Орленком, помістив у 1-шій часті з 1938 р. статтю під вище наведеним заголовком, яку написав В. Король-Старий з проханням, щоб її передрукували українські газети і журнали. Робимо це з тим більшою приємністю, що й наш часопис порушує ту саму справу вже кількома наворотами. А передруковуємо статтю так, як вона була надрукована в „Рідній Мові“.

Не можна стати нацією, а тим більше нацією державною, принаймні духовно, хоча б і найбільшій. Тяжко стати нацією, особливо в часи нинішні — при найбільшій силі фізичній та військовій, вибойній завзятості. І цілковито неможливо стати нацією державною томо народів, що не має сили матеріальної.

Назив це жахом, диявольською несправедливістю, чи вишукано якесь виразніше слово, — наслідок один — в нашій епосі рішає матеріальна сила, панує золоте телятко: Матеріальна сила підпирє духову енергію. Вона імпульсує творчість, винахідливість, науки й мистецтво; вона підносить освіту люду, розвиває національну свідомість, збільшує народню й загальну культуру чином, друкованим і живим словом. Матеріальна сила імпульсує й творить вартісні праці, дає незалежність, забезпечує одверте визнання національного кредо, дає... ще багато чого, але про що тут промовимо.

Матеріальна сила... Так, це вона є рушій не тільки злого, але й доброго: це вона будувала й забезпечує перемогу на полях крові, а разом із тим поширює паціфізм та Слово Боже. Це вона, що її потребував навіть Христос для заплади податків, і з-за неї було продано Його Самого. Нею віддаємо „кесарево“ — кесареви, а Боже — Богові!

Де ж її взяти, де її шукати, як створити її в нації, що не має золотих копалень, нації, якій не належить ні її земля, ні нетри земські, ані повітря над землею? Нації, що більшість, ба, майже всі свої матеріальні надбання мусить віддавати панівним сусідам? Але ж і де те чарівне гасло, що здібне відчинити казковий „сезам“, зробити вільний вихід для струмочків матеріальної міці,

що, без огляду на все затримують ж у товщі і шуплих кишечках членів навіть поневолених націй і не буває зужита на особисті потреби?

Свідомість? — Та ж саме її й нема, ми буває обмаль у широким масах, непробуджених із помічку золотого телятка, тобто матеріальної сили, якої саме й потрібно для пробудження Любов до рідної справи? — Та ж її — стихійну, не організовану, нездисципліновану — тією ж самою матеріальною силою, що творить потрібні засоби, можна оформити, вирізувати, зосередити й направити в творче річище!

Зачароване коло? Безвихідна ситуація?

Ні. Це — тільки те нечесте становище, коли великого діла можна досягти не гуртом, а пординці, коли не треба оглядатись на інших, а робити самому те, куди веде серце, що, як говорять чужинці, „лежить на правдивому місці“. На загал, окремі, поодинокі особи, що вже мають ясну свідомість своєї повинності перед нацією; особи, що вже остаточно оформили свою любов до рідної справи; одиниці, яких вже не можуть задовольнити самі

хай і найліпші й найзапальніші — слова, бо ж душа їхня вже прагне доброго чину... Ті, чия бажання успіху рідної справи дійшло до апогею, не тільки „до глибини душі, а й до глибини кишені“, ті, що загнули за шляхетним і почесним найменням — меценат.

Кожен народ, коли починає ставати свідомим народом, видає з себе своїх меценатів. Коли б не меценати — Медіці, Сфорци й подібні, — ніколи не розцвіло б так італійське мистецтво, коли б не меценати, наймення яких навіть не знають чужинці, — не увільнилися б із пазурів могутнього британського лева скотинні пастих — ірландці; без меценатів не опинилися б за кордоном творчі чеської самостійності — Масарик і Бенеш і сьогодні не було б Чехословаччини... Без Семеренка, Чикаленка, Євгена, Володимира Леонтовича та без митрополита Андрія Шептицького не були б і ми тут, де стоїмо сьогодні...

Видима річ: мало в нас, — пригноблених і на чужій млині воду ллючих — мало є багатирів, магнатів, людей заможних, але ж і між ними майже нема

таких, як Чикаленко, що, вмираючи, мав тільки один печучий жал: — „За одним жалкою, що не встиг роздати свого майна на потреби народні!“ Мало в нас таких, бож хоч і велика числом наша нація, та ж і вбога! Мало таких, бож у нації, яка ще загалом не є на вершці свідомості, тяжко бути меценатом, не скористати для себе чи для своїх кривих з лишок свого майна, а роздати його ніби „чужим“, — бож далеким землякам та країнам, фактично ж навіть не тим, що вже живуть, а тим, що будуть по нас.

Мало в нас заможних... Але з тим більшим жахом і жалем читали ми нещодавно в чернівцькому „Часі“ довгі реєстри імен українців, померлих в Америці, що лишили значне або й велике майно, не призначивши його жадним спадкоємцем! І те майно в більшості переходить до скарбниці чужої держави для збільшення засобів чужої культури, для творення чужих цінностей, для щастя чужих людей!

І довічно б'є в голову думка:

— Та ж, коли ми не спромоглися дати на справу національну за життя, бо нам треба було нашого майна для того ж таки нашого власного життя, то чом же не можемо віддати бодай частину, коли не всі наші надбання, хоч по смерті?

Чому ж і тепер, коли в Чехословаччині вже цілком установилися форми державного існування, чеські газети повні сталих повідомлень про те, що така чи така вчителька, той чи той парох, землевласник, торговець і селянин, і нота, і швець, і навіть найубогіший одиницький поденщик, тобто люди найрізніших політичних і релігійних переконань, помираючи заповідають частину — або й цілу свою — позісталість — на ті чи на ті народні потреби, й ще тоді, коли всі платять податки, — й немалі податки, — з наказу держави? А чому ж ошадності та маєтності наших людей і в краю, й на еміграції стають „res nullius“, — „нічию річчю“, й по смерті українців переходять у руки чужинців, а часами — ще й в руки таких, що всіх нас заглом чи особисто даних небажчиків, гнітили? Чому ж ми, доживши до старшого віку, завчасу не помислимо про

те, щоб скласти заповіта, щоб бодай по смерті здобути собі вдачаність своїх братів, забезпечити собі тривалу згадку, як про — добродичця, людолюба, мецената? Чому ж люди інших націй хотять, щоб наслідки їхніх зусиль та намагань за життя — продовжували діяти, чинячи добро й після їхньої смерті, а їх самих згадували б найпочеснішими назвами, — а ми ні?

Чому, нарешті, наша преса, наші культурні й добродичні установи, яким, здається, на цьому найбільше залежить, чому наші трибуни, ділячі й організатори, а зокрема особові не повторюють скрізь і всюди цих безперечних аксіом? Та ж на шпальтах усіх наших — назагал убогих — газет і часописів не подяки „за 50 грошів“ чи „за офіру“ (!) в 10 центів, даних „на пресовий фонд“ друкувати треба, а закликати, щоб читачі зоповідали бодай частину свого майна на звання „меценат“! Та бодай би раз у рік, скажім, у ту неділю, коли по церквах читається Євангелія про довічну ленту, отці духовні всіх наших обрядів могли б нагадати вірним своїм про накази Церкви — за життя належно впорядкувати свої матеріальні справи й відписати, коли не все, то частину, чи спеціальні прибутки на поміч Батьківщині?

І коли ми нація вбога й не цілком ще дозріла, не маємо

меценатів живих, то спробуймо витворити їх якнайбільше між мертвими, щоб їхні надбання за життя оживили по їх смерті нашу загальну справу, що так часто примирає й не може нормально жити саме через брак золотої крові. Нас бо вже так багато, що аж соромно згадувати ті все зростаючі числа, й бачити, як наша справа крові, навіть часто не через брак доброї волі, а через нашу байдужу неухвалність, що часто також залежить не від нашої доброї волі, а від тимчасової нашої слабості.

Ось свіжа подія нашого культурного життя, — закривається „Наша Культура“, єдиний наш громадський науковий орган, закривається не через брак волі й бажання його видавати, а тільки через матеріальну неспроможність... А мецената на це видання не знайшлося ні між мертвими, ні між живими... А це ж був науковий місячник, що об'єднав коло себе всю нашу наукову еліту...

Але ж часами й слабкі, й поранені, навіть мертві досягають дива. Пригадаймо бо собі, що може всю велику війну виграно й справу Франції вирішено тим невідомим раненим старшиною, що, побачивши під Верденом гори поранених і вбитих воїнів, у розпуці закричав: Les morts, en avant! — Мертві, вперед! — й відбив живого ворога!...

ТРОЦЬКИЙ ПРО РЕЖІМ СТАЛІНА

Висланий 1928 року з СССР бувший комісар війни Троцький утворив у різних країнах „Групи марксистів-леніністів“. Ці групи мають своєю метою поборювати III. комуністичний інтернаціонал і намаганнями створити IV. інтернаціонал. З приводу 20-тих роковин більшовицького перевороту група прихильників Троцького видала у Франції свій інформаційний листок (вийшов у середині грудня 1937 р.).

Подивимось, чим різниться Троцький від Сталіна.

Відомо з історії большевизму, що Ленін не вірив у можливість збудувати соціалістичне господарство в такій відсталій і некультурній країні, як Росія. Тому Ленін так горячково брався викликати соціальну революцію в передових країнах Європи, особливо в Німеччині. Сталін, як відомо, вже не має великої надії на світову революцію, а тому проголосив, що своїми „пятирічками“ він збудує „соціалізм в одній країні“. Троцький і його прихильники вважають цю політику Сталіна за злочин. „Інформаційний листок“ пише, що Сталін називає організовану контрреволюцію „соціалізмом“ і що він під прапором жовтневої революції утворив світовий центр для затроювання робітничого руху. З цього боку сталінізм для робітничого руху гірший ворог, ніж фашизм“. Троцькісти закликають Сталінові, що він „використовує робітничий рух лише в контрреволюційнім напрямі, тільки націоналістично і протисоціалістично, для російських національних цілей“. Троцький цілком правильно оцінює Сталінову „демократію“, як терористичне панування бюрократії, советських урядників: „Якщо це булоб „соціалізмом“, то це був би відстрашний приклад для робітників цілого світу. Найгірші й найзловісніші карикатури найреакційніших ворогів соціалізму і пролетаріату ніколи не могли нічого подібного вигадати, як те, що здійснив Сталін і його кліка, та це безсоромно запевняючи світ, що це є соціалізм: повне політичне не усунення не тільки трудящих нас країн взагалі, але

передівсім робітників; скасування всякого дійсного представництва людності, і зокрема робітників; заведення культу вождя, як у фашистів...; перетворення режиму в цілковитий самовільний поліційний режим з усіма „здобутками“ переможеного царату; шпигунство в підприємствах, вдома, і поза домом, паспортна система — навіть у границях держави, залежність від тайного корпусу жандармерії, яка може по своїй волі „адміністраційно“ арештувати, „судити“, засилати і карати смертю; прикріплення до фабрики, яку призначає кожному бюрократична самоволя, голодова смерть у випадку недоведеного відходу з цього підприємства (рішення є виключно в руках бюрократів); скасування всіх справжніх професійних союзів і заміна їх суто поліційними професійними союзами; скасування всякої свободи для робітничої класи; скасування будьякої свободи зібрання і їх заміна поліційними зібраннями з наперед призначеними промовами, голосуваннями, „самокритиками“ й арештуваннями; скасування всякої наукової, мистецької і науково-популярної діяльності, якщо вона відбувається без поліційного нагляду; цілковита самоволя навіть у найвищому службовому апараті, в якому на приказ Сталіна негодні з тих чи інших причин особи вирішують чисто так, як колись під владою татарських ханів або Івана кривавого. Виставляти що бакханалія азійської самоволі, як „соціалізм“, — це найогидніша, найнебезпечніша і найшкідливіша для справи пролетаріату дискредитація поняття ідеалу людства: ніякий класовий ворог робітників ніколи не зробив стільки на шкоду соціалізму, як Сталін і його пануюча кліка“.

Троцький ставить питання: як поставиться робучий люд СССР до влади Сталіна, коли вибухла війна. Про тих, що покладаються за кордоном на силу червоної армії, Троцький зазначає: „Всі вони навіть не питаються, чи російський пролетаріат хоче і буде обороня-

відтиски пальців на слоїку з конфітурами!

КЛІВЛЕНД, ЛЕЙКВУД І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДАМИ ЗЛУЧЕНИХ ТОВАРИСТВ ВІДБУДЕТЬСЯ

КОНЦЕРТ

який виконують щойно прибувши з краю артисти:

МАРІЯ СОКІЛ і АНТІН РУДНИЦЬКИЙ
ОПЕРОВА СПІВАНКА КОМПОЗИТОР-ДИРИГЕНТ

В НЕДІЛЮ, 6-го ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1938

В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ, 2255 WEST 14th STREET, CLEVELAND, OHIO

Початок в 3-тій годині пополудні. Дохід на „Народню Лічницю" у Львові.

Щоб не забракло для нас місця (бо sala mala), купуйте квитки наперед: в українських парохіях, Народнім Домі, Українським Банку і в представництві Злучених Товариств. — Ескетивна. 20, 3, 6

ДІЄТА ДЛЯ СХУДНЕННЯ

„Деякі люди родяться товстими, інші вмісно набувають ваги, а ще інші мимоволі товстіють". Такою старою приповідкою висловлювався д-р Джеймс Алто Ворд з Бірмінгтон-Алабама, перед лікарями, присутніми на зборах Південного Медичного Товариства, котрі недавно тому відбулися у Балтиморі. Для свого власного здоров'я товсті люди повинні позбуватися надмірної ваги. Д-р Ворд вказує, як цього можна дізнатися.

Деякі люди товстіють через передання або з браку тілесних вправ — говорить д-р Ворд. Але це не відноситься до товстих людей, котрі мало їдять, а тяжко працюють. У цих людей певні внутрішні чинники мусять виконувати таку працю, котра веде до того, що в організмі накопичуються поклади товщу. Причина того може походити із залоз або болонок органів травлення у деяких людей — заявив д-р Ворд.

Без огляду на причину отовщення, дієта — це найкраща метода для редукції надмірної ваги. Однак причини отовщення треба вислідити і з'ясувати, наскільки можливо. Це може означати, що хороше треба залозних субстанцій одного чи іншого роду, але д-р Ворд не вірить у те, щоб лікувати залози задля самого отовщення.

Д-р Ворд рекомендує дієту, котра дає від 1,200 до 1,400 калорій денно, втворених головно з харчової протеїни та подостатком вуглеквасів для додання до потрібних калорій. Товстий майже цілковито забороняється, а вживання масла дозволене лиш у малій кількості. Д-р Ворд радить уживати овочів та ярих для одержання досить вітамінів, досить води та мінералів, але небагато солі в поживі, котра повинна бути проста, легко доступна, поживна та задовольнюча.

Увасага ваги потрібна не

тільки для краси. Товста людина не може легко перебувати операцію, скорше дістає захворювання серця, кровоносних посудин і нирок. Ці три недуги є причиною смерті біля половини товстих людей. Д-р Ворд каже, що цукриця це очевидна кара, яку платять товсті люди за своє отовщення. Поверх двох-третьих з цукрицею мають надмірну вагу, заки цукриця розвинеться. Д-р Ворд вказує, що поза-шлункова залоза в чоловіка може втворювати достаточну кількість інсуліну для вуглеквасу з звичайної дієти, але коли людина на силу споживає більше крохмалю та цукру, ніж її поза-шлункова залоза може видержати, тоді та залоза знесилюється і з того розвивається цукриця.

Д-р Ворд вказує, що нестриманість є більшою спокосою товстих одиниць, ніж худих, рухливих людей. Це буває тому, що товста людина стається більш обмежена у своїй тілесній діяльності, а з огляду на надмірну вагу та внаслідок незручності стається схильна на проведення часу при столі коло споживання надмірних харчів та напиків.

ФЛІС.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ОТСИМ ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ, ЩО ВІДІЛ 204 У. Н. СОЮЗУ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 19-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1938 РОКУ

В NORTH BEACH PARK, L. I., N. Y.

Проститься всі Товариства, Братства, Церковні Громади в той день не влаштовувати жадних підприємств.

Уряд 204 відділу У. Н. С.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Жерти від організації і громадян, зложени на „Народню Лічницю" під час концерту Сокіл-Рудницького 9. січня.

Товариство Укр.-Амер. Громадян і Товариство Укр.-Амер. Громадян по \$25; Жіноче Товариство ім. О. Кобилянської, Українська Громада з Найтавни, Товариство Любон, Братство св. Юрія, Братство св. Володимира, Михайло Насевич, Рісфд Ваврич, Антін Івашук, Маріан Мисляк, Теодор Свистун по \$10; Братство Найсолодшого Серця, Товариство Укр.-Амер. Громадян з Френкфорда, Український Культурний Гурток, Товариство ім. Д. Вітовського, Товариство Ветеранів Американської Армії, Товариство ім. І. Франка, Товариство ім. О. Басарабоні, Стрілецький Гурток ч. 1, Товариство ім. С. Ортинського, ОДВУ від ч. 12, Товариство ім. Д. Вітовського з Френкфорда, Іван Завлада (Фінксіна), Василь Білокур, М. Наумчук, Микола Мачко, Віра Шпікула, о. Іван Палій (Віамінгтон), Іван Терещук, о. Іларіон Врублевський (Ковтсвін), Іван Малина, Микола Кредендор, Роман Сдобляня, Гавриїл Слободян, Рісфд Михайлюк, Марія Насевич, Микола Самбір, Наталія Григорук, Михайло Головатий, Михайло Дубас, Філіп Дубас, Григорій Андрушко, Василь Граб, Людвіна Моноширська, М. Курман по \$5; дрібнішими жертвами \$191.62, Разом \$511.62. Жертводавцям ширя подяка.

Злучені Укр.-Амер. Організації.

АНСОНІЯ, КОНН.

На боротьбу.

Стейтона Організація зложила \$50: пай Алафія Буназак \$2; по \$1: В. Каліна, Катерина Ярешевич, Я. Коротах, П. Прелімірський, А. Маланчук, О. Пирдан, Т. Захаревич, П. Лутко, Г. Куць, І. Вишньовський, М. Димитро, А. Кротик, П. Сайніський, А. Мельник, К. Марушак, І. Радзіх, Анастасія Куляшець, В. Ванро; по \$0.50: Ева Котя, О. Мерещак, Анна Діан, М. Барій. Разом \$72. Всім жертводавцям ширя подяка.

Василь Ванро.

ФОРЕСТ-ГІЛС, Н. Р.

З нагоди колади.

М. і Н. Гайворонські зложили з нагоди колади на називольну боротьбу \$5, які переслано до Центральної Управи ОДВУ.

КРАСА КРАЇНИ УСМІХУ

Китай. Далекий Схід, усе таємний, незвичайний, наче наближається до нас анаслі-док війни, що там лютує.

У світовій пресі подибуємо з тієї нагоди чимало статей людей, що добре знають Далекий Схід. Між інш подибуємо фейлетон Перля Дж. Ба-ка п. з. „Краса Китаю". Читаємо там:

Не хоче цвітін.

Раз, як мій огорожник кулі полов грядки перед хатою, сказав я до нього:

— Чи не засадив би ти насіння цвітін у своїй городі? Видивився на мене подовіччю, потім взяв знову до праці, а за хвилину відповів:

— Бідні люди не потребу-ють цвітін. Це забава для багачів.

— Таж це не буде тебе нічого коштувати — вперся я.

— Дам тобі ріжне насіння, а коли земля в тебе занадто тверда, то можеш собі взяти навозу, кільки буде треба, що там лежить за хатою. Дам тобі й час, щоб ти тим зайнявся та розрадував свою душу.

Однак мій огорожник-кулі похитав головою. Він був консерватист. Ніхто з його предків не садив цвітін для власної приємності, тому не міг уявити собі, щоб він ні сіло ні пало мав робити інакше. Зрештою, що робив би з тими цвітін?

Схилився, щоб відкинути камінь.

— Засаджу капусту — сказав.

Нема сумніву, що бідні китаїці на все, що мають, дивляться з становища грошевої вартості. В одній провінції, де я довше жив, спитався я китаїці, жінки хлібороба, що зробили би з надвишкою зисків, яку мали завдячити небувалого врожаю того року.

— Чи зложили ви цю надвишку як ощадність, чи може докупили би землі? — спитався я.

Китаїка всміхнулася, а з лиця її пробивалася радість: — Ні — відповіла — зате ми їли би більше.

Погані міста — величаві святині.

Коли мандрувати китаїськими містами, пригноблює їх бридота. Нема якоїнебудь гігієни, тіснота, брудні вулиці, прошаки вкриті чиряками, паршиві пси; все робить неприємне враження. Один погляд до крамничок, мешкання, повнісінькі члени родини, порожні столи та крісла, стиснені на малому протгорті, все

те говорить нам, що китаїці думають лише про зиск, а зську-таку вигоду вважають не потрібною.

Не пізнає Китаю в його новочасних містах, та навіть у Пекін, цьому зборищі всіх туристів Далекого Сходу, є чимало такого, що створено не на те, щоб ним захоплювалися пасажири Кукувого офісу.

Величаві, прекрасні святині, будовано незвичайно довго. Висловлювали ті святині жити народу, для нього їх будували. Як їх будували, не думали, що будуть захоплюватися ними туристи-багатії. Десятки літ, навіть за дуже великі гроші, не могли чужинці з Америки чи Європи заглядати до їх середини.

Не розуміються на рекламі.

Китаїці дуже мало розуміються на рекламі. Коли впривидете до одного з великих складів у Ганчєні, знайдетеся у величезній мрячній гамі, з безчисленними полицями. Поліці заповнені мунками або добайливо завіненими матеріялами, на яких номінені систематично етикетки.

Не видно барвистих вистав, ні штучно драпованих матеріялів, що заохочують покупця купувати. Продавець підходить до гостя та довідується, чого він собі бажає, потім недбало вибирає якогось пів тузина клунків і розвиває їх.

Тоді щойно заблизне перед очима покупця величавість тканин, із яких роблять королівську ношу. Атлас, тяжкий оксамит, шовки з прекрасним полеском-нагромадилися на крамничному привалку. Наче хмара чудових мотилів визволилася нараз із своїх безбарвних коконів.

Гість вибирає і недаром уся пишнота зникає у перегородках і челюстях полиць. Такий то Китай...

У ввічливого дідуся.

За високим сірим муrom, що з вулиці такий непривітний виглядає, знаходимо приємне подвір'я; а на ньому хідник, вимощений квадратними цеглами. Над тим викривлює своє талуззя отолітня сосна. Посеред городця є невеличкий ставок, у якому плавають золоті рибки, а на лавці з тесаного каменя сидить дідуся дуже поважний, загорнений у жолатий шовк, непорушний, наче Будда. У бідній поморщеній руці держить довгу люльку з гебанового дерева, викладану сріблом.

Коли сідь в його прятя-

лем, то дідуся підніметься та глибоко нахилиється, щоб його з незвичайними виявами чемності віднести до віталіні. Там гість сидить на різьбленому кріслі та попиває малими ковтками чаю. Захоплюється мальованими рулетами, статуетками та різьбленою стелею. Все гарне та приємне, таксамо як цей гарний дідуся.

У малярській роботі.

Недавно відвідав я одного китаїського маляря-модерніста у його робітні. Мене забало коло серця, коли я на стіні побачив афіші, виконані на європейський лад, і пейзаж, на якому палаюче сонце потопало у ясно-білоскутих хвилях океану, який не мав у собі нічого китаїського. Були там тузинами біблійні образи, що наслідували європейський спосіб малювання. Нарав у кути робітні за примітивні, я укриті малу акварелю. Була то звичайна китаїська сільська дорога, в нижній синявій мряці літнього дощу. Під паперовою парасолею самітна силуетка прохожого, що йшов дорогою і кидав на хідник ледви помітну тін.

Я звернувся до господаря та сказав без вагання: — Це найкраще з того всього, що я тут бачив...

Лице маляря розяснилося. — Чи ви кажете це поважно? Бо я також думаю, що ця акварелька це найкращий тут образець. Я намалював афінцію мого села так, як я її бачив багато-багато разів... — Однак — додав наче з жалем — я малював її для власної приємності і тому не можу продати її...

Одноманітний краєвид.

Довгі літа жив я у Китаю, у спокійній околиці, серед ніжних бамбусів і святинь, яких дахи пригладялися у ставках, повних лотису. Був це краєвид у зеленім і синім відтінку, де літом гарячі промінні сонця витворювали майже тропічний жар.

Та коли літо минуло, хризантеми після короткого процвітання привили та вигинули, краєвид аж до найближчого літа був одноманітний. Земля приймала сумовитий колір, якого не дуже могли розяснити малі домики із солом'яними стріхами. Навіть люди надягали ватовані плащі темного коаліру.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

Європейський спеціаліст. Гострі хронічні недуги чоловіків і жінок. Шкіра в кров. 223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14. Офісний години 10-8; неділя 11-2. Жінка-доктор до обслусти. Прислати X-світлофтороскоп \$2.00.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ФАРМА НА ПРОДАЖ

40 акрів чистої землі в Миллі. Но Джерзі. Продам 40 акрів разом, або в 2 частях по 20 акрів, або в 4 частях по 10. Продається дешево, просто від власника, без комісара. Дорога районна. Електрика: проведена. Фарма положена в українській колонії з церквою, школою в народній димоні. Усякий, хто сюди приїхав, працює в удолеленні. Треба спішити з закупом, бо коло 1-го марта починається тут асесування. Писати на адресу:

M. STEFAN PATEN, BUCKSUTEM R. F. D. 1, MILLVILLE, N. J.

Не всіх імпрезах і пестілах „Радіоа Орхестра" М. А. СЕРБЕНСЬКОГО Обслуговує і найбагатіших. 189 AVE. A, NEW YORK CITY. Телефон: ALgonquin 4-4952

БОЛІ НІГ.

Рані на ногах, опухлі ноги, набряклі м'язи, болячі ноги, флебіти (запалення жил), напухлі або болячі коліна чи істочки і ревматичні ноги успішно лікуємо юнани європейськими методами без операції.

Офісові години: щоденно від 1 до 6 вечір, в понеділки і четверги від 1 до 8:30 вечір. Нема урядових годин у неділі.

Говоримо українською мовою.

Dr. L. A. BENLA

320 W. 86 St., New York City

Бансько-Бродвер.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,

ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET,

between 1st and 2nd Avenues,

NEW YORK, N. Y.

Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: рано від 10 до 12 вечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

МИРОН ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжниць, як данко поза Ньюарком. Вразі потреби телефонує до нас. Обслуга ширя і дешева. — Office:

383 MORRIS AVENUE,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ

В BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

707 PROSPECT AVENUE

(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.

Tel. Ludlow 4-2568.

ІВАН БУНЬКО

Новий Український Удлергейкер

заряджує погребани по ціні так

низькій, як \$150. Обслуга

найкраща.

JOHN BUNCO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Dignified Funerals as low as \$150.

Telephone: Orchard 4-5089

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА”.

В той час, як Удадьо перерішував справу вазірів, маленька Нкіма мов бішена кидалася по нетрах, шукаючи Тарзана. Коли вона була сама, її все нахолодив якийсь страшний ляк. Йї усе здавалося, що зараз її вхопить леопард, або якийсь інший звір, і розірве на шматки. А треба признати, що Нкіма дуже любила життя. Коло Тарзана йї усе було дуже радісно.

Знайшовши Тарзана, вона з радости не знала, що з собою робити. Тому почала придумувати річі, які, на її думку, дуже цікавили Тарзана. Вона почала підбірювати, що по дорозі її напад леопард, кинувся до неї, але вона не налякалась його, тільки вхопила великий дрючок і відігнала його. „Щоб ти бачив, брате Тарзано, як леопард утік від твоєго хвостом!" — говорила вона.

Тарзан також втішився цією малпочкою. Зрозуміло, що він був до неї дуже привик. Слухаючи її брехні, Тарзан усе нагадував людей, які також чомусь усе хотіли бути тим, чим вони не були. „А де тепер Тарзан іде?" — запиталася Нкіма. „Іду до вазірів", відповів Тарзан. Нкіма на хвилю стихла і в своїй голові почала собі щось пригадувати.

По хвилині напруження Нкіма нагадала собі те, що з радости була забула. Вона почала скоро розказувати, що стається з вазірами. Почувши це, Тарзан кинувся в напрямі оселі племені бункенів. За ним поспішала малпочка, маючи в серці велику, впрот незмірну радість, що, мовляв, вона є творцем якогось великого подію. Яких саме, вона не знала. Та це не було важне.